

Voordat je gaat wandelen...

Inleiding

De OV-stapper Geniedijk maakt gebruik van het Waterliniepad (LAW 17, Volendam-Dordrecht, 350 km) en van het Willibrordus-wandelpad (Alkmaar-Utrecht, 225 km). De wandeling begint op station Hoofddorp en eindigt op station Haarlem. Een deel van de grasdijk is verboden voor honden. Wandelaars met hond volgen het (fiets)pad onderaan de dijk.

Routebeschrijving

De beschrijving van de route is in kleinere stukken opgedeeld. De tekst van de routebeschrijving wordt afgewisseld met achtergrondinformatie over bezienswaardigheden, cultuurhistorie, natuur en landschap. Deze informatie is blauw gedrukt en wordt met nummers aangeduid. De nummers bij de tekst vind je terug op het kaartje.

Markering van de route

Van Hoofddorp tot Vijfhuizen is de route gemarkeerd met wit-rode tekens van het Waterliniepad. De rest van de route is voorzien van geel-blauwe tekens van het Willibrorduswandelpad. Ter aanvulling zijn ook een aantal knooppunten van het wandelnetwerk opgenomen (kp97->81, vervolg bij knooppunt 97 de route richting knooppunt 81).

In de onderstaande beschrijving van de wandeling wordt de markering als volgt weergegeven:

 De route maakt deel uit van het Waterliniepad.

 De route maakt deel uit van het Willibrordus wandelpad.

Horeca onderweg

In het centrum van Hoofddorp en Haarlem zijn diverse horeca gelegenheden. Op de route vind je nog de volgende horeca:

(na 7 km) Restaurant 't Fort, open wo t/m zo van 11:00 tot 17:00 uur. www.fortrestaurant.nl.

(na 10 km) Restaurant de Molenplas, open van di t/m zo vanaf 11 uur. molenplas.nl.

(na 11,5 km) Theehuis Cruquius, dagelijks geopend vanaf 10 uur. www.theehuiscruquius.nl.

Treinreis terug

Vanaf station Haarlem vertrekken er diverse treinen richting Amsterdam, Leiden-Den Haag en Alkmaar (2x per uur). Kijk voor actuele vertrektijden op ns.nl.

Inkortingsmogelijkheden

U kunt de route op verschillende plekken inkorten door de bus te pakken. Na 6 km kun je opstappen bij halte Vijfhuizen (iets van de route af aan de Zuid-Tangent), vanwaar lijn 300 (R-Net) naar station Haarlem of Hoofddorp rijdt.

Na 15,5 km de halte Schipholweg/Europaweg kun je met diverse bussen naar station Haarlem reizen. Kijk voor actuele vertrektijden op 9292.nl.

Wandelnet

In ons land zijn circa 40 Lange-Afstand-Wandelpaden® (LAW's), in lengte variërend van 80 tot 725 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door Wandelnet. Naast het ontwikkelen en beheren van LAW's behartigt Wandelnet de belangen van alle recreatieve wandelaars op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Alle activiteiten worden ondersteund door zo'n 900 vrijwilligers, verspreid door het hele land. Meer weten over de LAW's? Kijk op: www.wandelnet.nl.

Meldpunt Wandelen

Markering weg? Blokkade op de route? Meld het ons! www.meldpuntroutes.nl

Beschrijving van de Wandeling

 Loop naar de centrumzijde van NS-station Hoofddorp. Voor het kantoorgebouw Pharos ga je linksaf, een fietspad met trottoir (kp24->20). Vervolgens met een bocht naar rechts onder de weg door. Na 100 meter buigt het fietspad rechtsaf en gaat door een opening in de grasdijk. Ga hier linksaf via een overstapje het hek over en beklim de grasdijk (verboden voor honden).

1. Geniedijk

Nadat de Haarlemmermeer met veel inspanning was drooggelegd, werd tussen 1888 en 1903 de Geniedijk aangelegd om het zuidelijke deel van de polder juist weer onder water te kunnen zetten. Het spoor, de weg (nu fietspad) en het achterland moesten zo beschermd kunnen worden tegen eventuele vijanden. De elf km lange dijk dwars door de Haarlemmermeer was onderdeel van de Stelling van Amsterdam, een beschermingslinie rondom Amsterdam. Bij de aarden dijk verrezden forten, batterijen (voor de opstelling van geschut), scherfvrije onderkomens en een vaart met bomvrije sluisen. Al een paar jaar na de aanleg was de dijk echter achterhaald, omdat er toen oorlog vanuit de lucht kon worden gevoerd.

 Volg de weg over de kruin van de grasdijk. Na 500 meter afdalen en een asfaltweg oversteken. Rechtdoor boven op de grasdijk of via het fietspad, Dik Trompad tot volgende asfaltweg. Links voor zie je korenmolen [De Eersteling](#). De weg oversteken en brug bij Damsluis overgaan. Rechtsaf en na 50 meter eerste straat linksaf. Passeer de ingang van het Fort bij Hoofddorp en ga het fietspad op, Liniepad. Na 100 meter rechtsaf grasdijk op (kp99->97).

 Grasdijk (Geniedijk) 800 meter volgen, halverwege kruis je een fiets-/voetpad. Voor de verkeersweg links de grasdijk af en via het fietspad onder het viaduct door. Ga rechtdoor en na 100 meter rechtsaf. Je gaat opnieuw onder een viaduct door. Beklim de grasdijk weer en vervolg linksaf de Geniedijk. Na 300 meter een fiets/voetpad oversteken en via de grasdijk verder. Na 200 meter rechts grasdijk verlaten en via voetpad onder het viaduct (N201) door. Aan andere zijde de grasdijk op.

2. Schiphol

Aan je rechterhand ziet je de Polderbaan, start- en landingsbaan alleen voor vliegverkeer uit en naar het noorden om de geluidsoverlast voor Hoofddorp te beperken. Vlak voor de opening van de baan (2003) moest een radarpost worden omgebouwd tot extra verkeerstoren, omdat de baan te ver van de hoofdverkeerstoren van Schiphol af bleek te liggen. Aan de oostkant van Vijfhuizen lopen nog veel wegen dood op de baan.

3. Haarlemmermeer

Het Haarlemmermeer werd ook wel de Waterwolf genoemd. Door het steken van turf, afkalving van het land en slechte dijken werd het meer steeds groter. Dorpen (o.a. Vijfhuizen) en schepen gingen erin ten onder. Na de inpoldering van de Beemster maakte Leeghwater in 1640 ook een plan voor het Haarlemmermeer. Vanwege kosten en weerstand (visserij, scheepvaart) kwam het er niet van. Toen in 1836 het water aan de poorten van Amsterdam en Leiden stond, vond Koning Willem I dat het zo niet langer kon. Rondom het meer werden een 60 km lange dijk en een Ringvaart aangelegd. Drie enorme stoomgemalen maalden de polder leeg.

 Na 200 meter kruis je een fiets/voetpad. Vervolg de grasdijk in dezelfde richting tot je de IJweg kruist en bij kunstwerk de Batterij uitkomt.

4. Floriade

Eens in de tien jaar vindt de wereldtuinbouwtentoonstelling Floriade plaats in Nederland. In 2002 gebeurde dat in het Haarlemmermeerse Bos. Als je de snelweg bent gepasseerd, zie je rechts het ontvangstcentrum met een enorm zonnedak en links de berg Spottershill. De berg heeft dezelfde afmetingen als de piramide van Cheops. Maar liefst 40.000 vrachtwagens grond (afkomstig uit de polder zelf) werden hiervoor aangevoerd. Eromheen verrezen tuinen van de toekomst. De voor het evenement doorbroken Geniedijk, een werelderfgoed, moest na afloop in oorspronkelijke staat worden hersteld. In het Haarlemmermeerse Bos worden evenementen gehouden, zoals het jaarlijks terugkerende Mysteryland en Concours Hippique.

Vanaf hier loopt het geel-blauw gemarkeerde Willibrorduswandelpad van de KWBN parallel aan en deels samen met het Waterlinie pad, dat de Geniedijk volgt. Het Willibrorduswandelpad gaat door het Haarlemmermeerse Bos en over het voormalig Floriadeterrein. De route door het Haarlemmermeerse Bos is gedeeltelijk verboden voor honden, maar via het fietspad zijn honden wel toegestaan. Beide opties staan hieronder beschreven.

Via Haarlemmermeerse Bos en Floriadeterrein

(700 meter langer)

 Ter hoogte van 'Batterij' linksaf witte houten brug over en direct rechtsaf, Haarlemmermeerse Bos ingaan. Op kruising rechtdoor en direct daarna rechtsaf, schelpenpad op. Ongeveer 100 meter verder, voor het toiletgebouwtje, links aanhouden. Het schelpenpad langs het water blijven volgen. Dit komt uit op een asfaltpad, hier linksaf en door ijzeren hek gaan. Je betreedt nu het Floriade 2002 terrein.

 Aan het eind rechtsaf en 50 meter verder linksaf, houten knuppel-paadje opgaan. Dit blijven volgen tot je uitkomt op een asfaltpaadje, hier linksaf en uitlopen tot op een viersprong. Hier linksaf. Je loopt weer langs de plas en passeert even verder een beeldengroep. Volg het pad met een bocht naar rechts en 50 meter verder linksom een waterpartij. Na 25 meter rechtsaf, een halfverhard pad. Je loopt om om een vijver heen, blijf het onverharde pad volgen tot je een breed asfaltpad kruist. Recht oversteken en op splitsing het pad links omhoog volgen.

 Dit pad maakt in de klim een haarspeldbocht. Boven gekomen loop je langs een balustrade. Volg de dalende weg rechtdoor, deze voegt zich bij een breder asfaltpad. Blijf in de zelfde richting lopen. Na 250 meter op een viersprong linksaf, viaduct over provinciale weg (N205) heen gaan en de 'Groene Weelde' inlopen. Neem het eerste pad rechtsaf. Na 200 meter maakt het pad een bocht naar links (je verlaat hier heel even de geel-blauwe markering) en ga de brug met rode leuning over. Meteen daarna ga je naar rechts en volgt even later een halfverhard pad (linksachter zicht op 'Spottershill'). Op een viersprong de brug rechts laten liggen (de geel-blauwe markering is nu weer zichtbaar) en rechtdoor een schelpenpad op. Twee houten hekken passeren en steeds rechtdoor lopen. Bij een voetgangersbrug rechtsaf, de dijk op en linksaf. Je vervolgt de route verder vanaf * (kp55->49).

Hoofdroute via Geniedijk

 (kp81->65) Ga de trap op naar het kunstwerk en volg de weg over de grasdijk tot bij de hoogspanningskabels. Via fietspad de tuibrug oversteken. Je komt langs het Floriadeterrein. Na een fietsbruggetje/viaduct daalt het fietspad af, maar * je vervolgt de weg over de grasdijk (Geniedijk) tot aan de Spieringweg (kp49->41). Deze oversteken en het fietspad aan de overzijde nemen. Je komt voorbij Fort bij Vijfhuizen aan de linkerhand.

5. Fort bij Vijfhuizen

Dit is het oudste voltooid fort van de Stelling van Amsterdam. Het heeft een dubbele gracht en de enige overgebleven metalen genieloods (uit 1897). De loods was demontabel in geval van een aanval en werd gebruikt voor de opslag van kanonnen. Iets verderop liggen 2 betonnen voorstellingen met opstelplaatsen voor geschut en scherfvrije schuilplaatsen. Ze zijn aangelegd tussen 1917-1919 en daarmee de oudste militaire verdedigingswerken van versterkt beton ter wereld. Tegenwoordig is fort Vijfhuizen een kunstfort met restaurant. Om de restauratie van het fort te financieren mochten 18 houten woningen worden gebouwd. Het fortterrein met tentoonstelling en kunstwerken in de buitenruimte is dagelijks open van 10-17 uur, www.kunstfort.nl.

 Aan het eind kom je uit bij de ringvaart. Hier rechtsaf bij Y-70546. De weg langs het water 600 meter volgen tot de groene ophaalbrug. Ga linksaf over de ophaalbrug.

 Direct na de brug linksaf, Emeltpad, fietspad langs de Ringvaart (kp73->69). Je verlaat nu het Waterliniepad en volgt vanaf hier het geel-blauw

gemarkeerde Willibrordus-wandelpad (kp69->9).

■ Waar het fietspad een bocht naar rechts maakt, ga je linksaf het voetpad op en blijft de Ringvaart volgen. Je passeert een klaphek. Na 800 meter maakt het voetpad een bocht naar rechts en passeert een klaphek. Daarna linksaf over een fietsbrug. Meteen bij Y-68787/001 weer linksaf. Voorbij een skatebaan het eerste pad linksaf en dit blijven volgen tot Restaurant de Molenplas. Na het restaurant rechtdoor over het grasveld direct langs de waterkant tot je na 500 meter op een verhard fietspad uitkomt.

■ Hier linksaf, parallel aan een plas. Bij twee bankjes links aanhouden, Hommeldijk. Fietspad voor de molen langs blijven volgen, even verder loop je weer langs de Ringvaart. Brug links negeren (kp74->18).

6. Cruquiusmuseum en theehuis

Voor een bezoek aan het Cruquiusmuseum en/of het theehuis ga je – van okt. t/m mrt. – de brug over en rechtsaf. Na 500 meter kom je bij het theehuis en museum. Van apr. t/m sep. vaart er een pontje vanaf de Zuid-Schalkwijkerweg (verderop aan route). Het pontje vaart in die periode van 10-18 uur en is gratis (fooi wordt op prijs gesteld). Het prachtige Cruquiusgemaal was een van de drie gemalen die de Haarlemmermeerpolder leegpompten en drooghielden. Het is nu ingericht als museum, voor openingstijden zie <https://www.haarlemmermeermuseum.nl/cruquius-museum>.

■ Volg het fietspad, het daalt even verderop van de dijk af en komt na 200 meter op de Zuid-Schalkwijkerweg. (Links vaart het pontje over de Ringvaart.) Ga hier rechtsaf en na circa 250 meter linksaf het Jaagpad op. Dit maakt een bocht naar rechts en loopt daarna langs de oever van het Spaarne.

■ Dit pad circa 2 km volgen en diverse bruggetjes passeren. Ga onder een verkeersweg door (kp18->36) en langs zaagmolen de Eenhorn. (De molen is open als de gildewimpel gehesen is.) Ga pal vóór de asfaltweg linksaf (kp36->26), een smal voetpaadje op tussen een slootje en een paar woonboten. Dit komt even verder uit bij het Spaarne. Je passeert een klaphekje en gaat op de asfaltweg linksaf (Noord Schalkwijkerweg). Ga na circa 1 km via een fiets- en voetgangerstunnel rechtdoor en blijf het Spaarne volgen.

■ Na 700 meter linksaf via de Lange Brug het Spaarne oversteken. Rechtdoor, Kampersingel. Na circa 300 meter bij de volgende brug rechtsaf. Over de brug linksaf, Gasthuisvest. Eerste zijstraat rechtsaf, Groot Heiligland. (Op nr. 62 is het Frans Halsmuseum, www.franshalsmuseum.nl.) Op kruising met gedempte Oude Gracht rechtdoor, eerst Schagchelstraat, later Warmoesstraat. Aan het eind linksaf en direct rechtsaf, Lepelstraat, langs achterzijde St. Bavokerk. Linksaf de Grote Markt oversteken.

7. Binnenstad Haarlem

Haarlem ontstond op een oude strandwal. Door deze strandwal kon de St. Bavo gebouwd worden zonder een enkele heipaal. Op de plaats waar nu het stadhuis staat, stond het jachtslot van de Graven van Holland. Het gebouw met de trapgevels (Grote Markt 18) is de

voormalige vleeshal. Haarlem kende grote bloeiperiodes door de lakennijverheid, scheepsbouw en de bierbrouwerij, maar ook dieptepunten: de belegering door de Spanjaarden, godsdiensttwisten en het faillissement van de stad.

■ Voor het Stadhuis rechtsaf, Barteljorisstraat. Steeds rechtdoor, de Barteljorisstraat gaat over in Kruisstraat. Je kruist de Nieuwe Gracht en volgt nu de Kruisweg. Je komt uit op het Stationsplein van Haarlem.

Genoten?

Schrijf een review!

www.wandelnet.nl/wandelroute/888/Geniedijk/review

Alle gegevens in deze folder gelden onder voorbehoud van wijzigingen en eventuele drukfouten. De route en de beschrijving van deze OV-stapper werden met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Stichting Wandelnet aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor schade die wandelaars op enigerlei wijze zouden kunnen ondervinden door gebruik te maken van deze routebeschrijving en/of kaart of door het wandelen van de route. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, publicatie op internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Wandelnet.

Laatste revisie 10-12-2024